

Javaslat a

„Nagyszékelyi présházak és pincék”

települési értéktárba történő felvételéhez.

1927-es évszám a homlokzaton. 1434. hrsz. (Fotó 2010.03.30.)

Készítette:

Pintér Imre Tamás és Arany Beáta Virág

.....
.....

Nagyszékely, 2020.05.06.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Pintér Imre Tamás

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Pintér Imre Tamás

Levelezési cím: 7085 Nagyszekely, Rákóczi u. 34.

Telefonszám: +36 20 587 4100

E-mail cím: tervkontroll@gmail.com

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

Nagyszekelyi prэшházak

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ <u>épített környezet</u>
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

7085 Nagyszekely

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

- ☐ települési ☐ tájegységi ☐ megyei ☐ külföldi magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Nagyszekely fekvése és természeti adottságai kiváló lehetőséget nyújtanak a szőlő- és gyümölcsstermesztésre. A 19. század közepén a mezőgazdasági tevékenységek között kiemelkedő volt a borászat. A község ma is a „Tolnai borút” része, és szerepel a bortörvényben, mint jó bortermő vidék.

A domboldalba vájt lyukpincék (2 x 10 m) elé épített prэшházak általában 5 x 6 m alapterületűek. A téglapületekhez legtöbb esetben oromtornác épült, három osztással. Középen található a prэшház ajtaja, tőle jobbra és balra egy-egy ablak. Ezt leszámítva nagy hasonlóságot mutatnak a lakóházakkal: a tetőforma csonkakontyolt; a tornácoszlopok kialakítása, valamint az oromzaton fellelhető motívumok megegyeznek a lakóházakéval. Valószínűleg építési idejük is egyezik, bár több periódust is képviselnek: a XIX. század második felétől az 1930-as évek végéig. Az államosítások és a kitelepítések miatt ebből mára már csak mintegy 50 maradt használható állapotban. Ezeknek az épületeknek a többsége jelentős építészeti értéket képvisel.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A nagyszekelyi prэшházak építészeti emlékként is jelentősek, de a természeti tájjal is gyönyörű összhangban vannak. Esztétikai értékük mellett a hajdan itt virágzó borkultúra szimbólumai.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

<http://nagyszekely.gportal.hu/gindex.php?gid=1788094&pg=17999040>

<https://mapire.eu/hu/map/firstsurvey->

[hungary/?bbox=2056872.0261753637%2C5884433.555809772%2C2068939.5220158857%2C5890166.332931159&map-list=1&layers=147](https://mapire.eu/hu/map/firstsurvey-hungary/?bbox=2056872.0261753637%2C5884433.555809772%2C2068939.5220158857%2C5890166.332931159&map-list=1&layers=147)

<https://mapire.eu/hu/map/secondsurvey->

[hungary/?bbox=2057645.9510867505%2C5883487.647584732%2C2069713.4469272725%2C5889220.424706119&map-list=1&layers=5](https://mapire.eu/hu/map/secondsurvey-hungary/?bbox=2057645.9510867505%2C5883487.647584732%2C2069713.4469272725%2C5889220.424706119&map-list=1&layers=5)

<https://mapire.eu/hu/map/cadastral/?layers=3%2C4&bbox=2059561.6117727917%2C5884114.636228%2C2065595.359693053%2C5886981.0247886935>

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

<http://www.nagyszekely.hu/>

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

1481. hrsz.

1877. évszámmal, 1411.hrsz.

Pincék a Cseperke hát nyugati oldalában

„G2003J” a felújítás évszáma és a tulajdonos monogramja szerepel. 1414. hrsz.

1479 hrsz.

1908-as évszám látható. Felújítás alatt álló préház. 1475. hrsz.

1434. és 1433. hrsz.
Cseperke hát nyugati oldalán présházak.

1941-es évszám. 1390/1. hrsz.

1862-es évszámú, szépen felújított présház. 1386. hrsz.

Cseperke hát nyugati oldalán lévő présházak.

Oromtornác nélküli présház. 1385. hrsz.

Cseperke háton lévő prësházak 1935 és 1934 évszámokkal. 1380/2. hrsz.

Cseperke hát keleti oldalán lévő prësház. 1352. hrsz.

1343/I. hrsz.

Cseperke hát keleti oldalán lévő prësházak

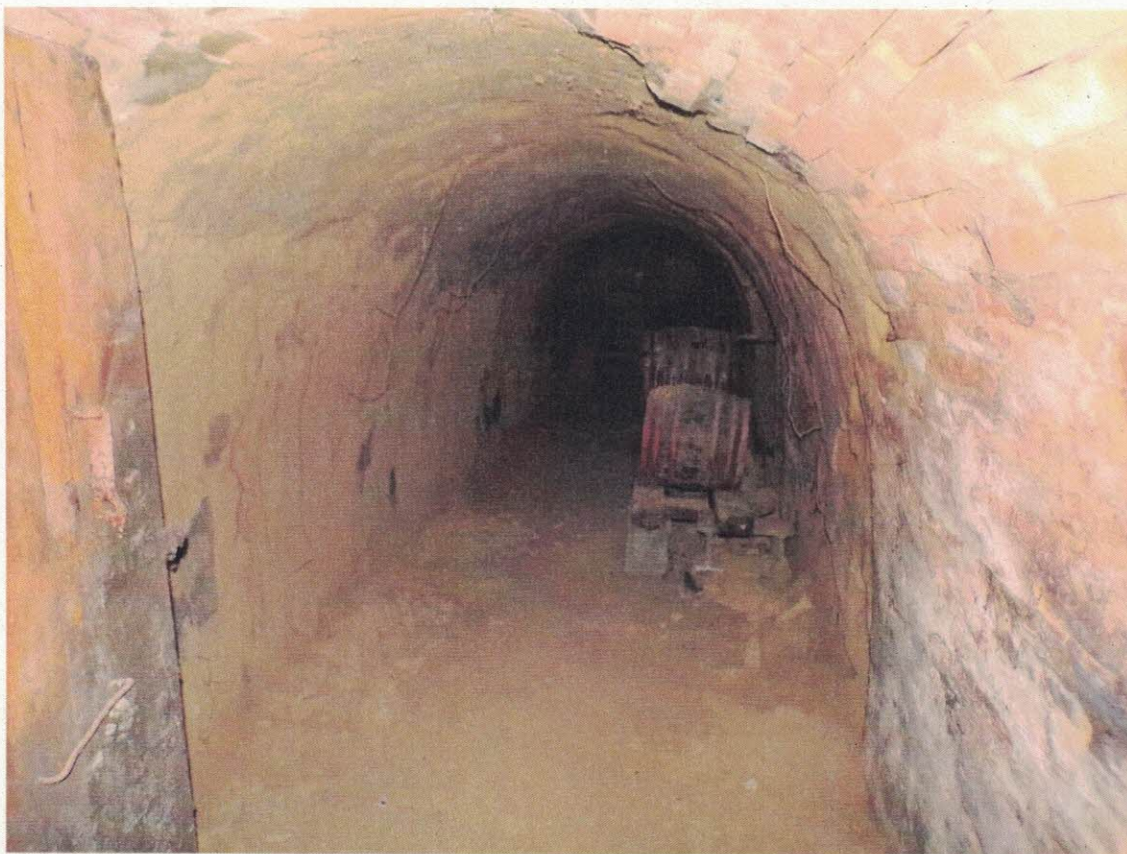
1337. hrsz.

Egy oromtornác nélküli préház. 1364. hrsz.

A préház belülről, mérete 3,8m x 5,0m.

Présház utáni pince belső mérete 2m x 10m.

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

A fotókat Hargita Péter Árpádné készítette 2010.03.30-án és 2020.05.06-án.